रयत समाचार

खिचों न कमानों को, न तलवार निकालो, जब तोप मुकाबिल हो, तो अख़बार निकालो - अकबर इलाहाबादी

संपादक : भैरवनाथ वाकळे | महाराष्ट्र, गोवा, कर्नाटक राज्यात एकाचवेळी प्रसिध्द होणारे दैनिक

● RNI No. MAHMAR/2011/40847 ● वर्ष १३ वे ● अंक ३२० वा ● सोमवार, ता. २ जून २०२५ ● www.rayatsamachar.com ● पाने ४ ● मूल्य रु. ४.००

तुमचा माणुसकीचा हात आम्हाला सदैव आठवत राहील

नि:स्वार्थ सेवेची ज्योत

37हिल्यानगरमधील बूथ हॉस्पिटल हे केवळ एक वैद्यकीय केंद्र नाही, तर ते समाजासाठी आशेचा किरण, माणुसकीचा किल्ला आणि सेवा परंपरेचा दीपस्तंभ ठरले आहे. या संस्थेला नवा चेहरा, नवा आत्मा आणि नव्या आशयाने उजळविण्याचे अविस्मरणीय कार्य प्रशासक मेजर देवदान कळकुंबे आणि एचआर. प्रमुख मेजर ज्योती कळकुंबे यांनी केले. त्यांचे नेतृत्व हे केवळ व्यवस्थापनापुरते मर्यादित न राहता, नेतृत्वाला माणुसकीचा स्पर्श, तळमळ आणि समाजाभिमुख दृष्टिकोन लाभलेला आहे. त्यांनी बूथ हॉस्पिटलच्या मिशनरी परंपरेला केवळ जपले नाही, तर तिला नवसंजीवनी दिली, नवचैतन्याचा श्वास दिला. मेजर देवदान आणि ज्योती कळकुंबे यांचे कार्य हे केवळ कर्तव्य नव्हते; ती होती नि:स्वार्थ सेवेची पवित्र साधना. रुग्णसेवा, प्रशासन आणि मानवतेचा समन्वय साधत त्यांनी हॉस्पिटल व्यवस्थापनाचे एक वेगळेच आदर्श तयार केले. त्यांचा दृष्टीकोन सदैव व्यापक होता, रुग्ण केवळ एक केस नाही, तर तो एक जीव, एक माणूस आहे, ही भावना त्यांच्या प्रत्येक कृतीतून दिसत होती. कोरोना नैसर्गिक आपत्तीच्या महामारी काळात, जेव्हा जगभर भीती, गोंधळ आणि असहायतेचे वातावरण होते, तेव्हा कळकुंबे दाम्पत्य हे अहिल्यानगरच्या जनतेसाठी देवदूत ठरले. संसर्गाचा धोका, साधनांची कमतरता, रुग्णसंख्या वाढ आणि मानसिक तणाव यांच्या छायेतही त्यांनी शांत, सुसूत्र आणि प्रभावी नेतृत्व दिले. याकाळात त्यांनी केवळ वैद्यकीय सेवा पुरवली नाही, तर कर्मचाऱ्यांमध्ये नवा आत्मविश्वास जागवला. रुग्णांच्या नातेवाईकांना धीर दिला. समाजाच्या सर्व थरांशी सतत संवाद साधत, त्यांनी आरोग्यसेवा ही माणुसकीने भारलेली सेवा असावी, हे प्रत्यक्ष कृतीतून दाखवून दिले. मेजर कळकुंबे दाम्पत्याचे नेतृत्व हे आदेश देणारे नव्हते, तर सहभागी होत सोबत करणारे

होते. हॉस्पिटलमधील प्रत्येक कर्मचारी. डॉक्टर. परिचारिका, सफाई कर्मचारी यांना त्यांनी कुटुंबासारखे मानले. त्यांची निर्णयक्षमता, शिस्तप्रियता आणि एकाच वेळी मृदुता यामुळे व्यवस्थापनात सुसंवाद आणि कार्यक्षमतेचा नवा आदर्श निर्माण झाला. त्यांनी समाजातील विविध संस्था, सामाजिक कार्यकर्ते, नागरिक यांच्याशी सातत्याने संवाद ठेवून बूथ हॉस्पिटलचा सामाजिक पाया अधिक भक्कम केला. आरोग्य शिबिरे, जनजागृती कार्यक्रम, महिलांसाठी आरोग्य साक्षरता उपक्रम अशा अनेक कृतींच्या माध्यमातून त्यांनी हॉस्पिटलला लोकाभिमुख केले.मुंबई येथे त्यांची पुढील नियुक्ती झाली असली, तरी नगरमधील प्रत्येक नागरिकाच्या मनात कळकुंबे या नावाची एक अमिट ज्योत तेवत आहे. त्यांच्या कार्यामुळे बूथ हॉस्पिटल आज एका नव्या उंचीवर आहे. त्यांचे कार्य केवळ प्रशंसनीय नाही, तर भावनिक आणि प्रेरणादायी आहे. नगरकरांच्यावतीने त्यांना मन:पूर्वक कृतज्ञतेचा सलाम. त्यांच्या सेवेचा, त्यागाचा, आणि माणुसकीच्या ऊबदार स्पर्शाचा गौरव करणे आपले कर्तव्य आहे. आज ते दुसऱ्या ठिकाणी कार्यरत होत असले, तरी नगरमधील प्रत्येक मनाच्या गाभाऱ्यात कळकुंबे नावाची आदराची आणि प्रेमाची ज्योत सदैव तेवत राहील. मा. मेजर देवदान आणि मा. मेजर ज्योती कळकुंबे आपली सेवा अमूल्य आहे. समाजसेवेची ज्योत आपण जिथे जाल तिथे प्रज्वलित करत रहाणार आहे. आपली ही प्रेरणादायी मानवसेवा यात्रा अशीच स्फूर्तीदायी ठरो,

हीच मन:पूर्वक शुभेच्छा!

-सॅम्युअल वाघमारे

सीएसआरडी- आयएसडब्ल्यूआर

मेज्र देवदान कळकुंबे एक विनम्र व्यक्तिमत्व

देवदान काळकुंबे सर ह्याच्या निवषयी सांगायाचे म्हणजे ते खूप छान हषार कर्तबगार व्यक्ती आहेत. मेजर देवदान काळकुंबे सर ह्यांच्याविषयी सांगायचे म्हणचे ते खूपच प्रेमळ, नम्र, विनम्र, शिस्तबद्ध, हशार व कोणालाही न दुखावणारे व्यक्तिमत्त्व आहे. सरांच्या स्वभावाचे वैशिष्ट्ये आणि काम करण्याची पद्धत ही वाखाणण्याजोगी आहे. सर मनमिळावू, शांत, विचारी आणि महत्त्वाचे म्हणजे दुसऱ्याचे ऐकुन घेण्याची कला त्यांना अवगत आहे. ज्यावेळेस ते बुथ हॉस्पटल या ठिकाणी कॅशीअर होते. तेंव्हापासुन आम्ही त्यांना ओळखतो. तेंव्हापासुन आजपर्यंत त्यांच्या स्वभावामध्ये काही बदल नाही. मॅम आणि सर ह्यांनी अत्यंत प्रभावीपणे हॉस्पीटलची उन्नती केली आहे आणि अजूनही करत आहेत. सर अकाऊंटमध्ये हुशार आहेत. त्यांचे प्रशासकीय कार्य अत्यंत चोख आहे. त्यांची निर्णय

घेण्याची पद्धत अत्यंत प्रभावी. आजपर्यंत त्यांनी आपले प्रशासकीय कार्य अत्यंत चोखपणे बजावले आहे. विशेषत: कोविडच्या साथीमध्ये त्यांनी खुप प्रामाणिकपणे पेशंटची व स्टाफची खूप चांगली काळजी घेतली आहे. त्यांच्या अथक प्रयत्नांद्वारे आपल्या रूग्णालयाचे नाव सगळीकडे गौरविले गेले आहे. परमेश्वर कृपेने त्यांना मुक्ति फ़ौज ही जगविख्यात संस्थेमधील मुंबई विभागामधे मोठी पोस्ट व बढती भेटली आहे. ही त्यांच्या कार्याची पावती आहे. भारतामध्येच नव्हे तर लंडन येथील ह्या सॅलवेशन आर्मी च्या मुख्यालयापर्यंत त्यांनी केलेल्या कार्याची दखल घेतली आहे. असे हे भारदस्त व्यक्तीमत्व आपणास लाभले. त्यांना पुढील कार्यसाठी, आयुष्यसाठीआमच्या हार्दिक शुभेच्छा. मुखावर हास्य आहे, पण अंत:करणामध्ये दःख आहे.

-किशोर पारखे

'कृत्रिम बुद्धिमत्ता, समाजमाध्यम आणि जबाबदार पत्रकारिता

रत्नागिरी । प्रतिनिधी

एआयमुळे पत्रकारितेच्या सीमा विस्तारल्या पत्रकारितेत त्याचा फायदेशीर आहे. त्याचबरोबर मोबाईलमुळे मोठा बदल घडून कामांमध्ये सुलभता आली

भारतीय जनता पाटी शहराध्यक्षपदी मोहित

अहमदनगर। प्रतिनिधी

शहराध्यक्षपदी कार्यकर्ते तथा वसुंधरा कृषी ग्रामीण विकास संस्था ध्यक्ष

मोहिते यांची नियुक्ती

करण्यात आल्याचे प्रदेश निवडणूक अधिकारी आ. चैनसुख संचेती यांनी कळविले. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेशातील संघटनात्मक जिल्ह्यांकरिता पूर्वी घोषित न झालेल्या उर्वरित जिल्हाध्यक्षपदांची घोषणा त्यांनी केली.

किमान १० जूनपर्यंत मान्सूनचा प्रवास थाबणार

राज्यात काही भागात

खानदेशात कमाल तापमान ३५ ते ४०

अंशामध्ये राहील. या कोरड्या हवामानाचा वाईट परिणाम पेरणी आणि लागवडीवर पडण्याची शक्यता आहे. कोणत्याही खोट्या बातम्यांवर विश्वास शेतकऱ्यांनी

'सत्यशोधक जागर'चा डॉ. बाबा आढाव गौरव विशेषांक पवार यांच्या हस्ते प्रकाशित नियमित प्रकाशिक होणास्चा

सत्यशोधक जागर मासिकाचा डॉ. बाबा आढाव गौरव विशेषांक शरद पवार यांच्या हस्ते नुकताच प्रकाशित करण्यात आला. यावेळी सत्यशोधक सत्याग्रही समाजवादी नेते डॉ. बाबा आढाव यांचा ९५ व्या वाढदिवसानिमित्त महात्मा फुले पगडी देऊन सत्कार केला. यावेळी विद्रोही सांस्कृतिक चळवळीच्या अध्यक्ष प्रा. प्रतिमा परदेशी, सत्यशोधक शेतकरी सभेचे राज्य सेक्रेटरी कॉ. किशोर ढमाले, शीलाताई आढाव, डॉ. बाबा आढाव, राष्ट्रवादी काँग्रेसचे राष्ट्रीय अध्यक्ष शरद पवार, रिक्षा पंचायतीचे अध्यक्ष नितीन

पवार, पुण्याचे माजी महापौर प्रशांत जगताप, हमाल पंचायतीचे नेते मेंगडे, सत्यशोधक जागर मासिकाचे व्यवस्थापक वामन वळवी, महात्मा फुले प्रतिष्ठानच्या सेक्रेटरी ॲड. शारदा वाडेकर आदी उपस्थित होते.

चित्पावन ब्राह्मण संघास सर्वतोपरी सहकार्य करण्यात येईल- मुख्यमंत्री फडणवीस

नाशिक । प्रतिनिधी

महाराष्ट्रासह देशाच्या इतिहासात चित्पावन ब्राह्मण समाजातील नामवंतांनी प्रत्येक क्षेत्रात महत्वपूर्ण योगदान दिले आहे.

चित्पावन ब्राह्मण संघास सर्वतोपरी सहकार्य करण्यात येईल, असे प्रतिपादन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी श्री परशुराम भवन या नूतन वास्तूच्या लोकार्पण सोहळ्यात केले. गुरूदक्षिणा सभागृहात

आयोजित चित्पावन ब्राह्मण संघ नाशिक यांच्या श्री परशुराम भवन या नूतन वास्तूच्या लोकार्पण सोहळ्यात ते बोलत होते. यावेळी जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन, आमदार डॉ. राहुल आहेर, आमदार राहुल ढिकले, आमदार सीमा हिरे, माजी मंत्री डॉ. भारती पवार, संस्थेचे अध्यक्ष विजय साने, उपाध्यक्ष अविनाश भिडे, विश्वस्त देवेंद्र बापट, प्रा. दिलीप फडके आदी उपस्थित होते.

अहिल्यानगर जिल्ह्यातील फडणवीसी राजकारण खुटा कसा उपटायचा ? देवाभाऊ, तुम्ही सांगाल

येथील भारतीय जनता पार्टीच्या अंशापर्यंत कमाल तापमान राहण्याची बदललेल्या वातावरणामुळे मान्सूनच्या शक्यता आहे तर मराठवाडा व प्रवासाची गती कमी झाली असून

बुद्धिम नाा,

समाजमाध्यम आणि जबाबदार

पत्रकारिता या विषयावर माहिती

व जनसंपर्क महासंचालनालयाचे

प्रधान सचिव तथा महासंचालक

ब्रिजेश सिंह यांनी मार्गदर्शन

आता तर मान्सूनचा प्रवास पूर्णपणे रखडला आहे. किमान १० जूनपर्यंत तरी मान्सूनचा प्रवास थांबणार असल्याचा अंदाज आहे, ज्यामुळे या दरम्यान केवळ पश्चिम किनारपट्टी व

हलका पाऊस पडण्याचा अंदाज आहे. राज्यातील बहुतांश भागात मात्र कोरडे हवामान अपेक्षित आहे, ज्यामुळे कमाल तापमानात वाढ होईल. विदर्भात ४०

(प्रामुख्याने कोरडवाह्) पेरणी आणि लागवडीची घाई करू नये, असे आवाहन कृषी विभागाकडून करण्यात

🗗 थ हॉस्पिटलच्या माध्यमातून सर्व नगरकरांचे आधारस्तंभ असलेले बुथ हॉस्पिटलचे आदरणीय प्रशासक मेजर देवदान कळकुंबे सर व एचआर. मेजर ज्योती कळकुंबे मॅम हे दोघेही शिस्तप्रिय, प्रेम करणारे, विश्वासात घेऊन काम करणारे असे आमचे साहेब व मॅडम यांची नुकतीच मुंबई हेडकार्टर येथे बढती झाली. याबद्दल हार्दीक अभिनंदन. सांगायचे झाले तर कोविड नैसर्गिक आपत्तीकाळामध्ये सर्व नगरकरांचे आधार होऊन सर्वांना निरोगी जीवन दिले. देवदताप्रमाणे हॉस्पिटलमधील सर्व स्टाफला मार्गदर्शन करणारे कुठल्याही गोष्टीची कमतरता भासू दिली नाही. माझे करिअर घडवणारे आदरणीय मेजर देवदान कळकुंबे सर व मॅम यांनी मला हॉस्पिटलमध्ये काम करत असताना डॉक्युमेंटेशन, वेळेचे व्यवस्थापन कसे असले पाहिजे हे सरांकडुन शिकण्यास मिळाले. समोर असणाऱ्या व्यक्तीसोबत

कसे बोलावे, त्याचप्रमाणे सर फार शिस्तप्रिय टाईमाचे पालन करणारे, जसे की एखाद्याचे रोलमॉडेलच. एखादा मेडिकल कॅम्प घेताना डॉक्युमेंटेशन कसे असावे, आयोजन, टाईम मॅनेजमेंट, कोऑर्डिनेशन आदी गोष्टी सरांकड्न शिकण्यास मिळाल्या.

सर व मॅम यांच्यासोबत माझी ओळख

कोविडकाळापासून म्हणजेच ता.८ ऑक्टोबर २०२० ते आजपर्यंत. कामामध्ये त्यांच्याकडून खूप चांगल्या गोष्टी शिकण्यास मिळाल्या. सरांबद्दल सांगायचे झाल्यास कामाच्या बाबतीत फार शिस्तप्रिय, एखादी चूक झाल्यास वेळेस रागवणार पण मनात कोणताही राग न ठेवणारे असे आमचे सर एच.आर मॅम यांनी सर्व कर्मचारीवर्गाची योग्य खूप चांगली जबादारी घेतली. प्रत्येक वेळी कामाच्या संदर्भात मार्गदर्शन केले. अतिशय शिस्तप्रिय असून मनातून प्रेमळ समजावून घेऊन मार्गदर्शन करत असतात. कुंभार जसा मडके बनवून त्याला आकार देतो त्याच प्रमाणे आदरणीय सरांनी मला घडवले. अशा आदरणीय सर, मॅम यांना देवाने निरोगी आयुष्य द्यावे. सर व मॅडम आता आमच्यासोबत नसणार, याबद्दल खूप वाईट वाटत आहे. माझ्या व माझ्या परिवाराकडून त्यांना पुढील कार्यासाठी हार्दिक शुभेच्छा सहीत धन्यवाद.

- अमित बाळासाहेब पठारे

वदान कळकुंबे व मेजर ज्योती कळकुंबे, बूथ हॉस्पिटल, अहिल्यानगर या उभयतांविषयी मनोगत व्यक्त करते. सर आणि मॅडम हे आमच्या बूथ हॉस्पिटलचे खूप मोठे आधारस्तंभ होत. त्यांनी बुथ हॉस्पिटल हे वाईट परिस्थितीतून सुधारण्यासाठी अतोनात प्रयत्न केले. हॉस्पिटलमधील प्रत्येक विभागाच्या सुधारणा केल्या. पेशंटसाठी आणि हॉस्पिटलसाठी ते नेहमी ढाल बनवून उभे असायचे. त्यांच्या हाताखाली काम करताना अनेक चांगले अनुभव आले. चांगल्या गोष्टी शिकण्यास मिळाल्या. वाईट परिस्थितीवर मात करून पुढे कसे जायचे, हे आम्ही त्यांच्याकडून शिकलो.

टीमवर्क कसे करायचे हे देखील आम्हाला शिकायला मिळाले. दोघा उभयतांचा स्वभाव म्हणजे प्रेमळ, धाडसी वृत्ती, इमानदारी, सकारात्मक विचार, कष्टाळ् स्वभाव यातून खूप काही आम्हाला शिकण्यास मिळाले. त्यांच्यामध्ये खंबीर नेतृत्व करण्याची खूप चांगली कला आहे. ते फक्त नेतृत्वच करत नव्हते तर आमच्यासोबत

करता स्वतः पुढे येऊन पेशंटची निस्वार्थपणे सेवा

आम्हा सर्व कर्मचाऱ्यांच्या मनामध्ये त्यांच्याविषयी खुप मोठा आदर आहे. चांगली प्रतिमा निर्माण आहे की ते व्यक्त करण्यास

शब्द अपुरे पडतील. त्यांच्या पुढील कार्यासाठी वाटचालीसाठी आम्हा नर्सिंग स्टाफकडून खुप खुप शुभेच्छा. देवबाप दोघा उभयतांना अशाच प्रकारे सत्कर्म करण्यास आशीर्वाद देवो आणि मार्गदर्शन करो, हीच देवचरणी प्रार्थना.

- सत्वशीला विलास वाघमारे नर्सिंग सुपरिटेन्डेंट आणि सर्व सहकारी स्टाफ. बुथ हॉस्पिटल, अहिल्यानगर

लिफ्टिनेंट कर्नल देवदान कळकुंबे, सेक्रेटरी फॉर बिझनेस एडिमिनिस्ट्रेटर लेफ्टिनेंट कर्नल ज्योती कळकुंबे, टेरीटोरियल होमलीग सेक्रेटरी

स्वर की इच्छा और साल्वेशन आर्मी के 🔁 अगुआओ की और से मेजर देवदान कळकुंबे सर को एवँजेलिन बूथ हॉस्पिटल को हॉस्पिटल प्रशासक और मेजर ज्योती कळकुंबे को एच.आर. के पद की जिम्मेदारी अप्रैल २०१९ से जुन २०२५ तक दे दी गयी. इन सालो में उन्होंने हॉस्पिटलकी प्रगति और उन्नति के लिए काफी दिल से मेहनत की. हर प्रकारसे हॉस्पिटल को आगे बढ़ने में अपना योगदान दिया और हॉस्पिटलमें आनेवाले हर मरीज को कम दामों में अच्छी से अच्छी सेवा देने की पूरी कोशिश की. इन ६ सालों के दौरान उन्होंने बहत सारी संस्थाओ और हॉस्पिटल के साथ जुड़कर उन्होंने बहत अच्छी सेवकाई की है.

उनके सेवाकाल में कोरोना नैसर्गिक आपत्ती के दौरान बहत सारे मरीजों को मुफ्त में इलाज मिला. हॉस्पिटल का दर्जा और ज्यादा बढ़ा और सरकार की तरफ से भी हॉस्पिटल को ढेर सारे प्रस्कार भी मिले. कोरोना के दौरान उनकी और हॉस्पिटल की औरसे दी गयी सेवाए लोग आज भी याद करते है. उनकी दी गयी सेवाओ को देखते हए साल्वेशन आर्मी, टेरीटोरियल हेडकार्टर मुंबई की तरफ से उन्हें प्रमोशन और लेफ्टिनेंट कर्नल की रैंक के साथ सेक्रेटरी फॉर बिझनेस एडिमिनिस्ट्रेटर की और मेजर ज्योति को प्रमोशन और लेफ्टिनेंट कर्नल की रैंक के साथ टेरीटोरियल होमलीग सेक्रेटरी की नयी जिम्मेदारी दी गयी है. अब तक की उनकी सेवाओ को ईश्वर ने बहतायत से आशीषित किया है और नयी जिम्मेदारी में परमपिता परमेश्वर उन्हें बहतायत से आशीषित करे.

– कॅप्टन डेनिसन परमार,

बिझनेस मैनेजर, इवँजेलिन बूथ हॉस्पिटल,अहमदनगर

yet others are urged to come

to the hospital for treatment.

J Ahmednagar hospital is a Hindu shrine to the idol Mahadev. Through all hours of the day the temple bell keeps ringing, as women entreat the stone image and lift praying hands for the longed for blessing of a son. Long vigils, merciless fasts, offerings of marigold and jasmine are un-availing, for Mahadev hears not, nor cares.

Inside the hospital gates, in clean, airy wards, are crowds of women and children, who have come from near and far, because they have learned that the American doctors and nurse do care, that they are "jaggrata" wide-awake, and ready at all times with their ministry of healing. Relatives and friends have told of marvelous experiences and of a strange new religion which knows no caste, where Brahmin and outcaste, rich and poor, may share alike in the limitless capacity and kindness of the "Bai Sahibs" from foreign lands. Such confidence have the sufferers in the "medicine water" and the wise, kind smiles of the doctors, that they believe, as one of them said, "If she gives only water our women get well."

Every Day Sufferers : Cases of all sorts come to the hospital, some pa-thetic, some amusing, some that grip the heartstrings. A boy of fifteen was brought in totally blind, both eyes having been burned with a red hot iron which had left an ugly scar directly across the pupils. The father admitted he had done it. A little girl of eleven was brought by her mother-in-law. The child had fallen down a well, and presented a dislocated jaw, a huge gash under her chin, a large scalp wound, and a badly crushed arm where the bone had pierced the flesh in two places. She stayed two months and when told she would soon be able to leave the hospital, she began to cry, and to protest that she did not want to go. The doctor was recently called upon to visit a girl of fourteen who had borne her second child and who had been lying on the floor in a dark, dirty room, unconscious for two days. She was a pretty little thing and her husband a toothless old man. In the next house was a patient very ill with pneumonia, a woman of seventy. She was lying on a ledge jutting out of the wall in a dark corner, nothing under her but empty bags, nothing over her, no pillow for her head, no clean sheets, only an old sari wrapped around her.

One Hospital That Helps The American Hospital for WWomen and Children at Ahmed-

UST outside the gates of the nagar consists of a large two-story stone hospital building with wide verandas, a small isolation building for cholera, small-pox, etc., a nurses' home built of brick, and a bungalow for the American staff, besides suitable servants' quarters. The main build-ing contains a children's ward, maternity ward, surgical and medical wards, private rooms with three or four beds, and fairly well-equipped operating, lying-in and sterilizing rooms. The dispensary, drug and store rooms are on the ground floor. There are about fifty-eight beds indoors; cribs can be attached

> FRONT OF HOSPITAL AND **INDIAN STAFF**: to these by a hook at each end. The tubercular patients are kept on the verandas, as there is no special building for

Recent Additions and Im-

provements: Until lately emer-

gency operations at night have had to be performed by the light of smoky kerosene lamps, but now electric lights are being installed in hospital and bungalow. The money for the fixtures was raised in India. An Indian woman's committee, largely non-Christians, known as the Bombay Presidency Woman's Council, contributed 1000 rupees; a prominent Parsee merchant, whose wife had been a patient at the Ahmednagar Hospital, subscribed generously and sent out letters to friends asking for help. A septic tank has been built to care for sewage from the hospital, nurses' home and bungalow. Tanks have been built on the tops of these three buildings to supply them with sunheated hot water for bathing and washing. The kitchens, storerooms and servants' houses have been rebuilt on safe and deep foundations and solid walls without inchwide cracks to let in rain, wind, rats and snakes.

The Beginnings: Dr. Julia Bissell of Wellesley College and the Woman's Medical College of Pennsylvania, opened a dispensary in a native house in 1895. Her efforts to acquire a wellequipped hospital resulted in the present building, which was formally opened in 1904 by the Governor of the Bombay Presidency, Lord Lamington. Her goal achieved, Dr. Bissell broke down in health and was obliged to leave the work, but her college has always helped to carry on her hospital.

The Staff: Dr. Bissell was followed by Dr. Ruth Hume and Dr. Eleanor Stephenson, graduates of the same college and medical school. Dr. Stephenson gave ten years of devoted service and

then left the hospital to be married. From 1912 to 1918 Dr. M. Clara Proctor reinforced the staff with her love and skill. Dr. Hume joined the Mission in 1903 and during her twenty years of service has at times been obliged to carry on the hospital without an associate doctor. When leaving for furlough in 1921, she turned over the responsibility for the hospital to Dr. Harriet J. Clark of Seattle, a woman of large experience as a physician, with a background of overseas service in Greece with the Red Cross. Miss Elizabeth Johnson of Tabitha Hospital, Chicago, has been superintendent of nurses since 1908. To her patience One day a woman who was given a powder to take at once, took the paper the powder was wrapped in as part of the medicine. Another woman who was to give a preparation that should be shaken, shook the child instead of the medicine! When directed to give a medicine once in so many hours, people ask where the shadow will be when it should be given, for their only clock is the sun. Patients protest very forcibly against baths when they have fever. Ninety per cent of the children brought to the hospital have been fed opium most of their lives. It seems almost impossible to impress on uneducated women the danger of this practice, but

have many things in common. She sees the Christian doctors and nurses working over sick, wretch ed outcastes; she begins to think, to feel pity and sympathy, and later to show these in some way. So the Christian hospital is one of the potent influences already undermining the caste barrier.

With Great Distances: One morning a cart drove up to the hospital, two men and an old woman accompanying it on foot, and inside in a huddled heap on the bottom of the cart lay a woman at the point of death. When Dr. Clark remonstrated with the men for not bringing her earlier, she learned that they had been traveling for

two days and two nights. After

Preventive Work: One of the doctors has often accompanied Bible women in their visits to the homes and has added to the Gospel story advice on hygiene, sanitation and the prevention of disease. She has given health talks at the Brahmin Women's Club and other women's meetings. During the occasional epidemics of bubonic plague there is always a panic and a great demand for inoculation which people put off and evade as long as possible in normal times. They are gathered for the purpose in outlying villages by government agents and others; the doctor responds to the call, while inoculation goes on all day long at the hospital. The Government, which is trying to stamp out plague in India, appreciates the efficient co-operation of the hospital and shows its appreciation in prac-tical ways. The hospital has the privilege of securing drugs and supplies from the Government Medical Stores at much lower prices than market rates. In epidemics of smallpox and cholera, the hospital is a tower of strength in the community. Best of All: The message of Christ's love and pity is here written in a language even the illiterate can read. For since the days in Galilee when Jesus laid His hands in healing on the sick there has been no surer way of reach ing a sinsick soul than through relief of a painsick body. The Bible women, Bhagubai and Marybai, supplement the work of doctors and nurses, and in the hospital the Indian women catch glimpses of an almost unbeliev able hope. At Christmas when the story of a wonderful Son is told with all the charm of a Bhajan song service, it captivates their hearts. For in India preeminently do women understand God's priceless gift of His Son.

THE AMERICAN BOARD 14 Beacon Street Boston, Mass.

God had an only Son and He was a Missionary and a Physician.

- David Livingstone.

Collection -Asifkhan Dulekhan, Ahmednagar Itihaspremi mandal, **Ahmednagar** 9226733992

The Ahmednagar Hospital in India: For Women and Children

and devotion, as well as that of the doctors, is due a large measure of the success of the nurses' training school, which is an important part of the institution.

The Indian staff consists of eighteen persons: the subassistant surgeon, Mathurabai Tekchand, who is a graduate of the Bombay High School and has taken a course at the Women's Christian Medical College in Ludhiana; two Bible women, one of whom, Baghubai Satralkar, has for thirty years conducted the daily service in the dispensary and visited the inpatients, the other, Marybai Mankar, having charge of the followup work in the homes; a matron, Jaibai, succeeding Tulsabai Rahator, who served loyally and competently for thirteen years; a compounder in charge of the drugroom, an assistant in charge of the operating room and twelve nurses. **More About the Nurses:** Nursing used to be considered a degrading occupation for girls, but that prejudice is gradually disappearing. Nurses can now earn good pay in government hospitals. Girls must be seventeen or over to be admitted to the Training School with its three and a half year course. Each one is expected to conduct alone twenty normal midwifery cases before receiving her diploma. These home confinement cases and the village clinics give each girl a varied experience and reresponsibility for which she might well be envied by many a district nurse in America. This year most of the girls are former boarding pupils.

girls educated in mission schools cannot be induced to give opium to their children. The staff have recourse to rewards and prizes, as well as to education and persuasion, in the matter of breaking the opium habit. For example, at Christmas time when former patients came for the special Bhajan service, every woman who had fed her baby no opium for a year was

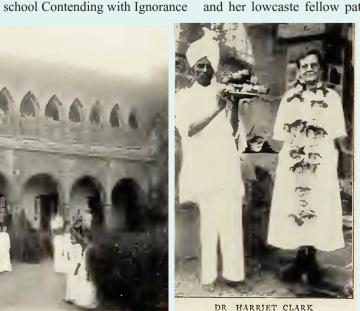
given a pretty jacket. With Caste: One day a very ill highcaste girl came to the hospital for medicine. Her husband consented to her staying when told it was her only chance for life. Although two caste cooks prepare the food for the non-Christian patients, they did not happen to be of her particular caste so she would have considered it an unforgivable sin to eat hospital food. It was arranged that her meals should be brought from home, but her mother-in-law who was opposed to her staying in the hospital would not send enough nourishing food and the girl grew weaker and weaker. It was impossible to make any impression on the heartless, obstinate old woman, and finally, rather than break her caste by eating what was forbidden, the girl went home to

The caste system seems a stone wall in the path of progress. Educated Indian men recognize this fact but until the Indian women also recognize it the wall will stand. A few weeks spent in this hospital as a patient has led many a highcaste woman to see that she and her lowcaste fellow patients

the patient was taken in and made comfortable and it was found that nothing could be done to save her life, her husband insisted on taking her home to die. When told that she would probably not live through the day, he replied resignedly, "If it is God's will what can I do?" and the sad little group set forth on their fortyeight hour trip. Such a scene would be intolerable to remember were it not for the memories also of hundreds of cases where patients have not come too late; where the life of a child has been snatched from the jaws of death; where a woman who has suffered hopelessly for years has been relieved and restored to health by a single skilful operation; where an emaciated, wailing baby has been made over into a sturdy, rosy, happy child. The Wellesley Ford: The car given by Wellesley College to Dr. Hume will extend by many miles in every direction the usefulness of the hospital and saves much precious time and strength. The doctor can now respond to a "hurry call" in a tithe of the time in which the old jolting twowheeled carts could carry her. And village clinics can be extended further and further afield. The doctor takes medicines and a nurse to some of the scores of villages in the district. The local teachers or preachers gather into the schoolhouses all who need attention. Sometimes a single treatment is enough for a cure; in other cases medicines are left

FRONT OF HOSPITAL AND INDIAN STAFF

Receiving garland and fruit sent by a grateful patient

MOHAMMEDAN FAMILY The Wife a Hospital Patient

हे दैनिक प्रकाशक, मालक, संपादक, भैरवनाथ तुकाराम वाकळे, 8805401800 यांनी मुद्रक आबीदखान दलेखान यांच्या मखद्म प्रिंटर्स,३५८८, माणिक चौक, अहमद्नगर येथे छापून तेथेच प्रसिध्द केले. कार्यालयाचा पत्ता : ५, गजानन अपार्टमेंट, झोपडी कॅन्टीन, मनमाडरोड, सावेडी, अहमदनगर-०३.कार्यालय, 8805401800 Email: rayatsamachar007@gmail.com, उपसंपादक: दिपक शिरसाठ, 7774001800, समूह संपादक: प्रभाकर ढगे, पणजी, गोवा, 9373021584, गोवा कार्यालय: १३१, गोमंतक प्रेस जवळ, सांतिनेज, पणजी – गोवा, कर्नाटक कार्यालय : श्रीकांत काकतीकर, निवासी संपादक,१९१, बॅ.नाथ पै चौक, पोस्ट ऑफीसच्या मागे, शहापूर, बेळगाव कर्नाटक, 9036799516,shrikantkaktikar@gmail.com (वाद-विवाद अहमदनगर न्यायालयीन न्यायकक्षेत)

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर जयंती महोत्सव

जामखेड । रिजवान शेख

महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने आयोजित या भव्य जयंती सोहळ्यास मुख्यमंत्री फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, पालकमंत्री राधाकृष्ण विखे , इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्री अतुल सावे, क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री दत्तात्रय भरणे, माजी मंत्री अण्णासाहेब डांगे यांच्या सह असंख्य मान्यवरांच्या उपस्थितीत उत्साहाने जयंती सोहळा पार पडला. यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले की ''पण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांनी त्यांचा त्याग व कार्य हे केवळ आपल्या राज्यापुरतेच मर्यादित न ठेवता, त्यांनी स्वराज्य रचणाऱ्या छत्रपती शिवरायांच्या ध्येय, धर्म आणि देशकार्याची जबाबदारी देखील आपल्यावर असल्याची जाणीव

ठेवत, त्यांनी अखंड भारतासाठी योगदान दिले, अहिल्या देवींनी तयार केलेल्या न्याय पद्धती,कृषी पद्धती,कार्यपद्धती आदर्श होत्या तसेच राजमाता अहिल्या देवींनी हंडा बंदीची प्रथा बंद करत महिलांना समृद्ध जीवन जगता यावे यासाठी कायदे केले.तसेच पुण्यश्लोक अहिल्यादेवींनी देशामध्ये महिलाना प्रशिक्षण देत पहिली तुकडी तयार केली .अहिल्या देवींच्या इतिहास जनमानसापर्यंत पोहोचवण्यासाठी संपूर्ण देशात बहु भाषिक चित्रपट बनवला जाईल जेणेकरून चित्रपटाच्या माध्यमातून सर्व सामान्यांपर्यंत पोहोचवण्याचे काम आम्ही करू. तसेच पढे बोलताना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीसांनी सांगितले ज्या प्रकारे अहिल्या मातेनी राज्यकारभार चालवला त्याच प्रकारे त्यांच्या प्रेरणेने आम्ही राज्यकारभार करू.

मनोगत व्यक्त करताना उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी सांगितले की, ''लोककल्याणकारी राज्य नक्की काय असते ते अहिल्यादेवींनी आपल्या २९ वर्षांच्या राज्यकारभारात दाखवून दिले. सरकारी खजिना हा सर्वसामान्य जनतेच्या कल्याणासाठी आहे ही शिकवण अहिल्यादेवींनी दिली. नुसते नदीकाठी घाट बांधले नाहीत तर संस्कृती आणि प्रगतीचा

त्यांनी शस्त्र शिक्षण सुरू केलं.'' प्रास्ताविक करताना विधान परिषद सभापती राम शिंदेंनी सांगितले चोंडी येथे ऐतिहासिक मंत्रीमंडळ बैठक घेऊन चोंडी विकास आराखडा मंजूर करून त्यासाठी ६८१.३२ कोटी रुपयांचा निधी मंजूर केल्याबद्दल व अहिल्यानगर जिल्ह्यासाठी शासकीय वैद्यकीय

महाविद्यालय मंजूर मा.मुख्यमंत्री, मा.उपमुख्यमंत्री व महाराष्ट्र सरकारचे आभार व्यक्त केले. तसेच यावेळी अहमदनगर जिल्ह्याचे नामकरण 'अहिल्यानगर' असे करून गौरवशाली ओळख बहाल केल्याबद्दल राज्य सरकारचे आभार व्यक्त केले. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवींच्या त्याग, इतिहास, संस्कृती आणि समर्पण यांच्या

संगमातून उभारलेल्या या उत्सवात हजारो नागरिकांनी सहभाग घेत, अहिल्यादेवींना अभिवादन करून त्यांच्या कार्याचा गौरव केला. अहिल्यादेवींच्या स्मृतींना उजाळा देणारा हा दिवस अविस्मरणीय ठरला.या भव्य सोहळ्याच्या निमित्ताने कार्यक्रमास उपस्थित आमदार गोपीचंद पडळकर,सुरेश अण्णा धस, आमदार शिवाजीराव कर्डीले, मोनिकाताई राजळे, आमदार चित्रा वाघ, आमदार बाबासाहेब देशमुख, आमदार काशिनाथ दाते, आमदार विठ्ठलराव लंघे, आमदार अमोल खताळ, आमदार नारायण आबा पाटील, भाजपा महामंत्री विजय चौधरी, माजी मंत्री बबनराव पाचपुते, माजी खासदार डॉ.सुजय विखे पाटील, माजी आमदार बाळासाहेब मुस्कुटे,

माजी आमदार भीमराव धोंडे, माजी आमदार स्नेहलता कोल्हे, माजी आमदार रमेश शेंडगे, माजी आमदार रामराव वडकटे, उज्वला हाके, प्रदेश सचिव नवनाथ पडळकर, प्रा.लक्ष्मण हाके, जिल्हाध्यक्ष दिलीप भालसिंग, विठ्ठल मामा खदडे, वर्षा भोसले, डॉ.स्मिता काळे, किरण पाटील, डॉ.शशिकांत तरंगे, सुरेश भूमरे यांच्यासह जिल्हाधिकारी डॉ.पंकज आशिया, जि.प.मुख्य अधिकारी आनंद कार्यकारी भंडारी, पोलिस अधीक्षक सोमनाथ घार्गे, प्रांताधिकारी नितीन पाटील यांच्यासह तहसीलदार, पोलिस निरीक्षक व कर्जत - जामखेड मधील भारतीय जनता पार्टीचे प्रमुख नेते, पदाधिकारी, स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते व ग्रामस्थ मोठया संख्येने उपस्थित

नामदेव महाराज शास्त्री लिखित ज्ञानेश्वरी भावानुवाद ई-बुकचे लोकार्पण

पाथर्डी । प्रतिनिधी

श्री क्षेत्र भगवानगडाचे मठाधिपती, श्रीगुरु न्यायाचार्य डॉ. नामदेव महाराज शास्त्री यांनी वारकरी सांप्रदायाला दिशादर्शक असणारे संपूर्ण ज्ञानेश्वरी ग्रंथ भावानुवाद लिखाणाचे महत्वपूर्ण काम हाती घेतलेले आहे. त्यापैकी दुसऱ्या अध्यायाच्या भावानुवाद ई-बुक ग्रंथाचे आज श्री क्षेत्र भगवानगड येथून लोकार्पण झाले आहे.

न्यायाचार्य डॉ. नामदेव महाराज शास्त्री हे पारंपरिक वारकरी संप्रदायातील प्रवचनकार व कीर्तनकार असून त्यांचे सुरुवातीचे शिक्षण आळंदीतील वारकरी शिक्षण संस्थेत झाले. त्यानंतर संस्कृत साहित्यात सर्वात कठीण असणाऱ्या न्यायशास्त्राचं शिक्षण श्रीगुरू श्री १००८ स्वामी काशिकानन्दगिरीजी द्वादशदर्शनाचार्य आनंदवन कांदिवली मुंबई येथे गुरुकुल पद्धतीने ९ वर्षे शिक्षण घेऊन वाराणशी विद्यापिठाची

पुणे विद्यापीठातुन एम ए(मराठी) करून वारकरी संतांची कुटरचना या विषयावर मराठवाडा विद्यापीठातून पि एच् डी संपादन केली. श्री क्षेत्र भगवानगडाचे द्वितीय उत्तराधिकारी वै.गुरुवर्य श्री संत भीमसिंह महाराजांच्या वैकुंठगमनानंतर १० नोव्हेंबर २००३ पासून श्री क्षेत्र भगवानगडाच्या गादीचे उत्तराधिकारी म्हणून ते भगवानगडाची जबाबदारी सांभाळत आहेत. त्यांचे ज्ञानेश्वरी व संस्कृतचे अध्ययन-अध्यापन चालू आहे. पारंपरिक व आधुनिक दोन्ही अभ्यास असणारे असे हे वक्ते आहेत. त्यांचे किर्तन व प्रवचन जानेश्वरी अभ्यासकांसाठी न्यायाचार्य ही पदवी संपादन केली. तसेच अत्यंत उपयुक्त असून यात मानसिक संपर्क करावा.

समस्येचे समाधान आहे. वै. श्री संत भगवानबाबांचा वारसा पुढे चालू ठेवत त्यांनी गडावरील मंदिराचा मोठा विकास केला आहे. आळंदी,पंढरपूर,पैठण व छत्रपती संभाजीनगर या ठिकाणी भगवानगडाचे मोठे मठ त्यांनी ऊभारले आहेत. तसेच श्री क्षेत्र भगवानगड येथे श्री संत ज्ञानेश्वर महाराज यांचे भव्य दगडी मंदिर उभारण्यात येत असुन वारकरी शिक्षण देणारे ज्ञानेश्वरी विद्यापीठ २००४ साली स्थापन करून वारकरी संप्रदायाचा प्रचार व प्रसार करण्याचे काम सुरू आहे. भाविकांना कीर्तन व प्रवचन ऐकण्यासाठी त्यांचे ''नामदेव शास्त्री ऑफिशियल'' ''आनंदाचे सिद्धांत'' हे दोन चॅनेल समाज माध्यमांवर उपलब्ध आहेत.श्रीगुरु न्यायाचार्य डॉ. नामदेव महाराज शास्त्री लिखित ज्ञानेश्वरी भावानुवाद अध्याय पहिला व दुसरा या दोन्ही अध्यायांची पीडीएफ फाईल आपल्या मोबाईलवर हवी असल्यास ९७६४९३१००८ या नंबरवर

अहिल्यादेवी होळकर यांनी गरिब, शेतकरी, शेतमजूरांसाठी सुविधा निर्माण केल्या-राशिनकर

श्रीरामपूर । राह्ल जाधव जागृती वाचनालय बेलापूर खुर्द येथे पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर जयंती उत्साहात साजरी करण्यात आली. कार्यक्रमाची सुरुवात बुवाजी बाबा देवस्थान ट्रस्टचे अध्यक्ष अण्णासाहेब राशिनकर यांच्या हस्ते अहिल्यादेवींच्या प्रतिमेचे पूजन व पुष्पहार अर्पण करून करण्यात आली. यावेळी उपस्थित सर्वांनी अहिल्यादेवींना अभिवादन केले. कार्यक्रमात बोलताना अण्णासाहेब राशिनकर यांनी अहिल्यादेवींच्या कार्याचा करत सांगितले ''चोंडीसारख्या एका लहानशा गावातील धनगर संपूर्ण समाजातील मुलगी इंदौर आणि महेश्वर सारख्या मोठ्या साम्राज्याची महाराणी

बांधले, धर्मशाळा उभारल्या. महिलांच्या बचत गटांची संकल्पना प्रत्यक्षात उतरवणाऱ्या त्या पहिल्या महिला म्हणता येईल. महेश्वर किल्लचात त्यांनी महिलांसाठी हातमाग सुरू करून स्वयंरोजगाराची संधी निर्माण केली. आजही त्या माहेश्वरी साड्या भारतभर प्रसिद्ध आहेत,' असेही राशिनकर यांनी नमूद

मूर्तिमंत उदाहरण असलेल्या अहिल्यादेवींनी सुमारे ३० वर्षे राज्यकारभार केला. त्यांनी राबवलेल्या आजच्या समाज राजकारण्यांनी प्रेरणा घ्यायला हवी,' असेही त्यांनी सांगितले. या कार्यक्रमास सुनील बडदे, अण्णासाहेब कापसे, गणेश जाधव. बारहाते यांच्यासह अनेक मान्यवर व ग्रामस्थ

होते, हे आजच्या पिढीसाठी द्धारित केली, नदीकाठी घाट केले. 'त्याग व शौर्य यांचे मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

सरकारी वाढदिवशी निसर्ग संरक्षण, जलजागृतीसह विधायक कार्याचा संकल्प पुष्पगुच्छ व फेटा बांधून सर्वांचा एकत्रित गौरव

पाथर्डी । प्रतिनिधी

पाथर्डी एक जून म्हणजे सरकारी वाढदिवस. या दिवशी वनदेव मॉर्निंग वॉक ग्रुपच्या सदस्यांनी ग्रुप मधील सदस्यांचा सामृहिक वाढदिवस निसर्गाच्या सानिध्यात साजरा करत निसर्गाचे सरक्षण , जल जागृती अभियान व विधायक कार्याचा संकल्प सर्वांनी सामूहिकपणे व्यक्त केला. अशा आगळ्यावेगळ्या वाढदिवसाची शहर व तालुक्यात चर्चा सुरू आहे. शहरालगत वनदेव निसर्ग परिचय केंद्र असून सकाळ सायंकाळी येथे हजारो स्त्री-पुरुष फिरायला, व्यायाम, योग प्राणायाम व निसर्गाशी एकरूप होण्यासाठी येतात. अत्यंत आरोग्यपूर्ण वातावरण, प्रदूषण मुक्त परिसर यामुळे या भागात फिरायला येणाऱ्यांची संख्या अधिक आहे. वनदेव मॉर्निंग वॉक ग्रुप हा ग्रुप गेल्या वीस वर्षांपासून कार्यरत असून शहरातील सर्व थरातील व्यावसायिक, उद्योजक, डॉक्टर, वकील, व्यापारी, पत्रकार असे या ग्रुपचे सदस्य आहेत. पोलीस व प्रशासनातील अन्य अधिकारी सुद्धा आवर्जून या ग्रुपमध्ये सहभागी होतात. वृक्षारोपण, वृक्ष संवर्धन, पशुपक्षी रक्षण यासाठी लोकसहभागातून पाणी व अन्नपदार्थ वर्षभर सदस्यांकडून पुरविले जातात. एक जून या दिवशी प्राथमिक शाळेमध्ये गुरुजींनी अंदाजाने लिहिलेली जन्मतारीख तीच पुढे कायम होऊन या दिवशी वाढदिवस साजरा होतो. कौटुंबिक भावनेने एकत्र राहत विधायक व धार्मिक कार्यात वाह्न घेतलेल्या ग्रुपने आपल्या सहकाऱ्यांचा वाढदिवस एकत्रितपणे साजरा करण्याचा निर्धार व्यक्त केला. सकाळी फिरण्याच्या वेळी सर्वजण वनदेव मंदिर परिसरात जमले. हास्य विनोद, गाणी, नकला परस्परांना शुभेच्छा देत सन्मानाने

संप्रदायाचे जेष्ठ उपासक शिवाजी वारे महाराज म्हणाले. दैनंदिन जीवन जगताना सर्वसामान्यपणे प्रत्येक व्यक्ती ताणतणावात जगत आहे. वनदेव परिसरात फिरायला येणाऱ्या हजारो नागरिकांना समाजकार्याची आवड या मित्रमंडळामुळे लागले आहे. २४ तासांपैकी किमान एक तास स्वतः साठी काढा. एवढ्या एका साध्या ब्रीदवाक्यावर या मंडळाच्या सदस्यांनी सुरू केलेला हा उपक्रम तालुक्यात आदर्श ठरला आहे. वनविभाग, राज्य शासन, जिल्हा परिषद आदींच्या माध्यमातून येथील विकास कामात सदस्यांनी सक्रिय योगदान दिले आहे. आमदार मोनिका राजळे यांच्या शिफारशीमुळे वनविभागाला कोट्यवधींचा निधी या परिसराच्या विकासासाठी प्राप्त झाला. नुकतेच धामणगाव देवी मंदिर परिसरामध्ये व्यायामाचे साहित्य, पंचायत समितीच्या माध्यमातून उपलब्ध करण्यात याच मंडळाने पुढाकार घेतला. धर्म, देश व कुटुंब व्यवस्था जगविण्यासाठी एकत्रितपणे काम करताना निसर्ग व सर्वच जीवसृष्टीचे रक्षण करण्याचा संकल्प मंडळाकडून करण्यात आला आहे. कुटुंबामध्ये आई-वडील हेच ईश्वर स्वरूप मानून त्यांची सेवा करा. निसर्गाशी एकरूप व्हा. निसर्गाला कुटुंब माना. निसर्ग दोन्ही हाताने भरभरून देत आपले जीवन निरोगी व कृतार्थ करेल. या आगळ्यावेगळ्या उपक्रमातून निर्माण झालेली ऊर्जा सर्वच सदस्यांना वर्षभर पुरेल. येणारा काळ अतिशय कठीण व अटीतटीचा आहे. निव्वळ पैसा उपयोगाचा नाही, निव्वळ सत्ता उपयोगाची नाही, तर जिवाभावाची जोडलेली दोन माणसं हीच खरी संपत्ती ठरणार आहे. त्यासाठी समविचारी माणसांनी जन्मदिनाच्या दिवशी अनिष्ट पद्धतीने खर्च न करता अशा पद्धतीने संकल्प दिवस साजरा कार्यक्रमाचे करण्याची गरज आहे. प्रास्ताविक अविनाश मंत्री, सूत्रसंचालन योगेश घोडके तर आभार माजी प्राचार्य डॉ. जी. पी.

ढाकणे यांनी मानले.

करण्यात आला. यावेळी शुभेच्छा देताना वारकरी

सरपंच प्रीमियर लीग राक्षी बक्षीस वितरण कार्यक्रम

शेवगाव । लक्ष्मण मडके

आमदार मोनिका ताई राजळे यांच्या शुभहस्ते सरपंच प्रीमियर लीग राक्षी २०२५ बक्षीस वितरण कार्यक्रम संपन्न राक्षी ग्रामपंचायत ग्रामस्थ व क्रिकेट क्लब राक्षी यांच्या संयुक्त विद्यमाने ढाकणे शैक्षणिक संकुल राक्षी या ठिकाणी सरपंच प्रीमियर लीग २०२५ क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आलेले होते. या स्पर्धेच्या बक्षीस वितरणासाठी आमदार मोनिकाताई राजळे शेवगाव पाथर्डी मतदार संघ यांच्या व श्री एकनाथरावजी ढाकणे साहेब यांच्या अध्यक्षतेखाली उपस्थितीत दिनांक १ जून २०२५ रोजी प्रथम संघ बन्नोमा क्रिकेट क्लब यांना प्रथम क्रमांकाचे रुपये ५१ हजार व मानाची ट्रॉफी प्रदान करण्यात आली, त्याचबरोबर द्वितीय क्रमांकाचे बक्षीस तारा पान क्रिकेट क्लब, यांना प्रदान करण्यात आले तसेच सहभागी ८ क्रिकेट क्लब संघाचे मालक व कर्णधाराचा यशस्वी सन्मान करण्यात आला. त्याचबरोबर भगतसिंग क्रिकेट क्लब, परख क्रिकेट क्लब, तारा पान क्रिकेट क्लब, श्रीनाथ ट्रेडर्स क्रिकेट क्लब, सपोर्ट कॅप्टन ११ वडुले, गदेवाडी ११, बॅन्नोमा क्रिकेट क्लब, इत्यादी ८ क्रिकेट क्लब टीमने व खेळाडूंनी सहभाग घेतलेला होता अतिशय चुरशीने रोमहर्षक पद्धतीने क्रिकेट सामने संपन्न झाली. याप्रसंगी मॅन ऑफ द सिरीज अशोक गरड बन्नोमा क्रिकेट

भगतसिंग क्रिकेट क्लब खरडगाव, बेस्ट बॉलर गणेश डोंगरे तारा पान क्रिकेट क्लब शेवगाव, यांना वैयक्तिक स्वरूपाचे पुरस्कार प्रदान करण्यात आले या पुरस्कार वितरण प्रसंगी माननीय आमदार मोनिकाताई राजळे ढाकणे संकुलचे संस्थापक अध्यक्ष एकनाथरावजी ढाकणे, भारतीय जनता पार्टीचे तालुकाध्यक्ष संजयजी टाकळकर, शेवगाव नगर परिषदेचे नगरसेवक महेश (रिंकू)फलके, संतोष कातकडे, ग्रामविकास अधिकारी, याकूब भाई शेख, माजी उपसरपंच भारत कातकडे, अमोल कातकडे, सुरेश मामा कर्डिले, संतोष झुंजार,यासह अनेक मान्यवर पदाधिकारी उपस्थित होते. तसेच स्पर्धा यशस्वी करण्यासाठी राक्षीचे विद्यमान सरपंच अफसर भाई शेख व शंकरराव काटे सरपंच आखेगाव, संभाजी कातकडे सरपंच निमगाव, संदीप खाडे सरपंच नजीक बाभळगाव, इ सरपंच नी सहकार्य केले. या स्पर्धेचे आयोजन शिवश्री अतुल अभिमान जुंबड व राक्षी क्रिकेट क्लब यांच्या वतीने करण्यात आले. यशस्वी स्पर्धा संपन्न झाल्या व सर्व खेळाडूंचे आमदार मोनिकाताई राजळे, एकनाथराव ढाकणे यांनी हार्दिक अभिनंदन करून खेळाडू वृत्तीने खेळाडूचे दर्शन घडवले त्याबद्दल सर्वांना शुभेच्छा दिल्या.

क्लब बोधेगाव ,बेस्ट क्रिकेटर गणेश ढोले

इसळक येथे पहिल्या पर्यावरण परिषदेचे आयोजन

प्रियदर्शिनी कर्वे यांची उपस्थिती

नगर तालुका । प्रतिनिधी पर्यावरण दिनानिमित्त तालुक्यातील इसळक येथे ग्रामीण भागातील पहिल्या पर्यावरण परिषदेचे आयोजन आत्मनिर्धार फाउंडेशन संचलित पर्यावरण संवर्धन समितीच्या पुढाकाराने करण्यात आले आहे. या परिषदेचे उद्घाटन 🤝 🌅 आदींसह कीर्तीच्या पर्यावरण तज्ञ डॉ. प्रियदर्शिनी यांच्या हस्ते होणार असल्याची माहिती पर्यावरण

संवर्धन समितीचे अध्यक्ष भानुदास कोतकर परिषदेत अशी ओळख प्राप्त झालेले पर्यावरणप्रेमी रमेश खरमाळे, उपवनसंरक्षक धर्मवीर सालविञ्ठल, सामाजिक वनअधिकारी सचिन कंद आदी आहेत. करणार वातावरणात होत असलेले बदल आणि त्यामुळे येणारी अस्मानी संकटं, तापमान वाढ, पर्यावरणाचा ऱ्हास आणि त्यावरील उपाययोजना आदी मुद्द्यांवर या परिषदेत चर्चा केली जाणार आहे, अशी माहिती ॲड. राहुल ठाणगे यांनी

दिली. पर्यावरण संवर्धनाच्या उद्देशाने अमित गायकवाड, प्रा. डॉ. महेबूब सय्यद, डॉ. प्राजक्ता ठुबे, डॉ. नागेश शेळके, सचिन मोहन चोभे, हभप सिद्धनाथ मेटे, किसन आटोळे, भैरवनाथ वाकळे, जाधव, संतोष घोलप जिल्ह्यातील पर्यावरणप्रेमी चर्चासत्रात सहभागी होणार आहेत. जागतिक पर्यावरणदिनी गुरुवारी, ता. ५ जून रोजी सकाळी ९.३० वा. श्री. क्षेत्र लिंगतिर्थ

इसळक येथे पर्यावरण परिषदचे उद्घाटन डॉ. कर्वे यांच्या हस्ते होईल. उद्घाटन सत्रानंतर, जिल्ह्यातील पर्यावरणप्रेमी, निसर्गप्रेमींचे चर्चासत्र पार पडणार आहे. या परिषदेत अधिकाधिक नागरिकांनी सहभागी होऊन पर्यावरण संवर्धनाच्या कार्यात योगदान द्यावे, असे आवाहन आत्मनिर्धार फाऊंडेशनचे अध्यक्ष महादेव गवळी यांनी केले. परिषदेच्या यशस्वितेसाठी रामदास कोतकर, सुनील जाजगे, संदीप गेरंगे यांच्यासह पर्यावरण संवर्धन समितीचे सदस्य परिश्रम घेत आहेत.

चार दशकांच्या पत्रकारितेचे संचित

पत्रकारितेच्या क्षेत्रात मी शिरलो तेव्हा खरे तर हेचे अनुभव मिळाले, संपूर्ण गोवा हिंडून झाला. पत्रकारिता काय असते हेही मला माहीत नव्हते. गोव्यात पणजीला १९८१ ला बीएची मी परीक्षा दिली आणि निकाल लागण्याआधीच नवहिंद टाइम्स या इंग्रजी दैनिकात बातमीदार म्हणून रुजू झालो. पाण्यात शिरल्यावर तरंगत राहण्यासाठी हातपाय हलवावे, तसे पत्रकारितेत शिरल्यावर या क्षेत्रातले नियम मी शिकत गेलो. अनेकदा नाकातोंडात पाणी गेले, मात्र काही काळानंतर दमछाक न होता स्थिर कसे राहावे हे शिकलो. पत्रकारितेत शिरल्यानंतर आधी लखनौ विद्यापीठात आणि नंतर पूर्व युरोपातील बल्गेरिया येथे पत्रकारितेचा प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम पूर्ण केला. त्यानिमित्ताने रशियाचा दौरा झाला पत्रकारितेच्या कामगार संघटनेतील कॉम्रेड म्हणून माझी मुळे अधिक घट्ट बनली. नवहिंद टाइम्स मध्ये सुरुवातीला मी कॅम्पस रिपोर्टर होतो आणि कॅम्पस नोट्स या नावाचा माझा साप्ताहिक स्तंभही होता. नंतर क्राईम, डिफ न्स, हाय कोर्ट, गोवा असेम्ब्ली, राजकारण अशा इतरही बिट्स सांभाळल्या, प्रत्येक बिट्सच्या सूत्रे वेगळी, कामकाजपद्धती आणि शब्दभांडार वेगळी आणि अगदी आचारसंहितासुद्धा त्याकाळात गोव्यात कठल्याही दैनिकात एकही महिला बातमीदार नव्हती. त्यामुळे ऑल इंडिया विमेन्स कॉन्फरन्सचे पणजीला अधिवेशन झाले, तें व्हा इन्स्टिट्यूट मिनिझेस ब्रागांझा हॉलमध्ये चारपाचशे महिलांच्या गर्दीत बातमीदार म्हणून मी एकटाच पुरुष होतो आणि त्यावेळची विशीत असलेल्या माझी अवघडलेली स्थिती मला आजही आठवते. पुरुषप्रधान संस्कृतीत वावरताना महिलांची मानसिक स्थिती काय असेल याची ती एक छोटीशी चुणूकच होती ! गोवा सोडल्यावर औरंगाबादचे लोकमत टाइम्स, पुण्यात इंडियन एक्सप्रेस टाइम्स ऑफ इंडिया आणि सकाळ वृत्तसमूहाचे महाराष्ट्र हेराल्ड-सकाळ टाइम्स येथे बातमीदार आणि न्यूजडेस्कवर मी काम केले. आतापर्यंतची इंग्रजी पत्रकारितेतील माझी एकूण कारिकर्द जवळजवळ ४० वर्षांची. श्रीरामपूरच्या सार्वमत मराठी दैनिकातील जेमतेम तीन महिन्यांची नोकरी हा अपवाद. मी बातमीदार झालो तेव्हा एक टाईपरायटर चार-पाच जण वापरायचे, सतराव्या शतकातले तंत्रज्ञान तेव्हाही वापरात लॅंडलाईन फोन कचित कुणाकडे असायचा. १९८०च्या दशकात जिन्स पॅन्ट, रंगीत खादीचा कुर्ता आणि खांद्यावर शबनम हा अनेक वर्षे माझा पोशाख असायचा. त्याकाळात पत्रकारांचा आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांचा हा अलिखित डेस कोड असायचा! मध्यंतरीत मांडवी नदीच्या आणि मुळा-मुठा नदींच्या पुलांखालून भरपूर पाणी वाह्न गेले आणि पत्रकारितेच्या आणि सर्वच क्षेत्रांतील कार्यसंस्कृतींत आणि नीतिमूल्यांच्या संकल्पनेत बदल झाले. या कालप्रवाहात अर्थात मीही होतोच. त्याकाळात प्रत्येक दैनिकांत मुख्यालयातील

बातमीदारांची संख्या दोन किंवा तीन असायची. आमच्या नवहिंद टाइम्समध्ये माझ्यासह तीनच बातमीदार होते. ते दुसरे दोन ज्येष्ठ बातमीदार आणि माझ्या वयांत तब्बल पंधरावीस वर्षांचे अंतर होते! बातमीदारांची संख्या मर्यादित असल्याने प्रत्येकाला अनेक बिट्स सांभाळाव्या लागायच्या. ''सर, हे मला जमणार नाही, या विषयाची मला माहिती नाही, '' असे म्हणण्याची सोय याचा अर्थात मला खूप फायदा झाला आणि खूप

शिकायला मिळाले. डिफेन्स बिट सांभाळत असल्याने नौदलाने आयोजित केलेल्या एका दौऱ्यात कारवारपासून एका भल्या मोठ्या युद्धनौकेवर खोल अरबी समुद्रात आठ दिवस सैर करण्याची एक दुर्लभ संधी मला मिळाली. त्या युद्धनौकेवर विमाने उतरायची, सागरी युद्धाचा सराव चालायचा. अविस्मरणीय अनुभव ! विविध बिट्सवर तहेत-

नवहिंद टाइम्सच्या आठ-नऊ वर्षांच्या नोकरीत अनेक क्षेत्रांत संचार झाला. राजकारण, हायकोर्ट, क्राईम, गोवा विधानसभा, शिक्षणविभाग वगैरे बिट्स हाताळताना अनेक व्यक्तींशी मुलाखती झाल्या, त्यासंबंधीच्या बातम्या लिहिताना हळूहळू इंग्रजी भाषेत लिहिण्याची सवय झाली. मराठी माध्यमातून अकरावीपर्यंत शिकताना कधीकाळी इंग्रजी पत्रकारिता हाच आपला व्यवसाय असेल अशी कल्पनाही केली नव्हती. ''हा माझा प्रांत नाही'' असे म्हणता येत नसल्याने बातमीदारी करताना अनेक प्रांतांची सैर झाली. एका दपारी आमच्या वृत्तसंपादकांनी मला पणजीतल्या आझाद मैदानावर सुरू असलेल्या फिल्म शुटिंगची बातमी देण्यास सांगितले. तेथे धावत गेलो तर रंगीबेरंगी कपडे घालन तेथे अमिताभ बच्चन आणि झीनत अमन आणि अनेक एक्सट्राज नाचत आहेत असे दिसले. पुकार चित्रपटाची ती शूटिंग होती. चित्रपटासंबंधीच्या ज्या काही अगदी मोजक्याच बातम्या मी केल्या त्यापैकी ही एक बातमी. (मनोरंजन), विज्ञान अशी काही थोडी क्षेत्रे वगळता अनेक बिटस मी सांभाळल्या. अगदी अलीकडे दोन वर्षांपूर्वी सकाळ टाइम्समध्ये बिझिनेस बिटु सुद्धा हाताळली. मर्सिडीझ-बेंझ वगैरे कंपनींचा पाहणचार घेताना दिल्ली, कोलकाता वगैरे विमानप्रवास करत या नव्या ग्लॅमरस बिझिनेस बिट्चा अनुभव घेतला. थायलंडने आयोजित केलेल्या पर्यटन आणि उद्योग परिषदेत सकाळ टाइम्सचा प्रतिनिधी म्हणून आठ दिवसांचा दौरा करण्याचीही संधी मिळाली. पत्रकारांच्या भाषेत अशा सहली-दौऱ्यांना जंकेट म्हणतात. कारकिर्दीच्या सुरुवातीला गोव्यातून नवहिंद टाइम्सने लखनौ-रशिया-बल्गेरियात अभ्यासक्रमासाठी जाण्याची संधी दिली होती. निवृत्तीच्या फक्त सहा महिने आधी सकाळ टाइम्सने थायलंडच्या दौऱ्यावर मला पाठवले. त्यावेळी थायलंडला निमंत्रित केलेल्या जगभरातील विविध देशांच्या ६४ पत्रकारांमध्ये माझा समावेश होता. त्या परिषदेत माझ्या गळ्याभोवती असलेला कामिल जॉन पारखे, सकाळ टाइम्स, इंडिया असे लिहिलेला तो बॅज मी आजही जपन ठेवला आहे! लेख. मुलाखती. प्रोफाइल (व्यक्तिचित्रण), ओबीट किंवा मृत्युलेख, प्रवासवर्णन, भूतकाळातील घटनांचा / प्रसंगांचा समयोचित आढावा, वगैरे विविध स्वरूपांच्या बातम्यांनी आणि लेखांनी वृत्तपत्रांची, या वत्तपत्रांच्या परवण्यांची विविध पाने सजलेली असतात. बातमीदारांनी या सर्वच पानांत आपले योगदान द्यावे असा जुन्याकाळी तरी संकेत होता. स्तंभलेखनासाठी आणि परवण्यांच्या लेखांसाठी अतिरिक्त मानधनही असायचे. त्यामुळे बातमीच्या पलिकडे आणि वेगळ्या शैलीत लिहिण्याचे स्वातंत्र्य पत्रकारांस मिळायचे. दैनंदिन (रुटीन) बातमींचा आणि स्पेशल स्टोरींचा रतीब घालण्याच्या कामातून इतर पानांसाठी, स्तंभासाठी किंवा पुरवणीसाठी लिहायला वेळ

> नाही अशी सबब अनेक बातमीदार सांगत असतात. पणजीला असताना मी मात्र नवहिंद टाइम्सच्या संपादकीय पानासाठी आणि रविवारच्या पुरवणीसाठीही लेख लिहायचो, त्याशिवाय आमचे जुळे भावंड असलेल्या नवप्रभा या मराठी दैनिकासाठीही लिहायचो. हिच सवय मी पुढे इंडियन एक्सप्रेस आणि टाइम्स ऑफ इंडियात, महाराष्ट्र हेराल्ड -सकाळ टाइम्समध्ये चालू ठेवली. या अवांतर लिखाणाचा मला किती फायदा झाला हे आज असे मागे

वळून पाहताना लक्षात येते. याचे

कारण म्हणजे या वेळोवेळी लिहिलेल्या लेखांतच माझ्या भावी इंग्रजी आणि मराठी पुस्तकांची बीज होते, या लेखांतूनच माझ्या पुढील सर्व इंग्रजी आणि मराठी पुस्तकांची निर्मिती झाली. या पुस्तकाच्या विविध प्रकरणांतून वर उल्लेख केलेल्या पत्रकारितेच्या वेगवेगळ्या अंगांची, विविध बिट्सची आणि कामकाजपद्धतीची झलक दिसेल.

कामिल पारखे

९९२२४१९२७४

सावित्रीबाई फुले व फातिमा शेख यांनी प्राथमिक शिक्षीकेचे प्रशिक्षण घेतलेली अमेरिकन मराठी मिशनच्या मिसेस सिथिया फेरार यांची अहमदनगरमधील शाळा.

A Tribute to Visionary Leaders

As I sit down to pen this article, I reflect on their tenure at Booth Hospital and the incredible legacy they have left behind. Our beloved Administrator Sir and HR Ma'am are set to bid adieu to Booth Hospital, where they have left an indelible

During their tenure, I have had the privilege of working alongside them, and I have witnessed firsthand their unwavering commitment to excellence. As I reflect on it, I'm filled with appreciation for the remarkable impact they had. They have demonstrated exceptional leadership in managing the hospital. Our hospital needed an Administrator who could bring fresh perspective, business acumen, and management expertise to the table. They both have proven, with the right leadership and vision, they have played a vital role in driving the hospital's success. Their ability to understand and address the needs of our medical staff has been impressive, and they have worked tirelessly to create a collaborative environment that fosters excellence in patient care.

One of the most notable achievements has been the transformation of our Dental Department. With his vision, our Dental Department has evolved into a state-of-theart facility, equipped with cutting-edge machinery and staffed by a team of skilled professionals. The infrastructure and interiors have been meticulously designed to provide a comfortable and welcoming environment for our patients. Under his huge support, we have acquired the latest dental equipment,

enabling us to offer a wide range of treatments and procedures. His emphasis on quality and patient care has raised the bar for our entire hospital, and we have seen a significant increase in patient satisfaction and loyalty. I acknowledge the valuable and huge contributions of his wife, our dear Jyoti Kalkumbe Ma'am, who serves as the HR of our hospital. Her dedication and expertise have been instrumental in shaping our hospital's culture and ensuring that our staff is well-supported. Together, both have been like a mother and father to the hospital, providing guidance, care, and support to everyone. Their parental approach has created a warm and nurturing environment, making us feel valued and appreciated. Their leadership style is characterized by their ability to inspire and motivate the team. They have fostered a culture of collaboration and innovation, encouraging us to strive for excellence in everything we

we will miss their dynamic leadership and infectious enthusiasm. However, we take comfort in the knowledge that the foundation they have laid will continue to serve as a springboard for future growth and success. As it is written in the Bible in Jeremiah 29:11: "For I know the plans I have for you," declares the Lord, "plans to prosper you and not to harm you, plans to give you hope and a future." May all God's plans for your life be fulfilled, and may He continually elevate you to greater heights, guiding you towards success, prosperity, and fulfillment in all aspects of your life.

I wish you all the best for your future en-

Dr. Mamta Kamble Dental Surgeon, Booth Hospital, **AHMEDNAGAR**

Evangeline Booth Hospital's Gift from God

Devdan is a name meaning 'Divine gift from God'. Major Devdan Kalkumbe and his wife Maj. Jyoti Kalkumbe have been in Evangeline Booth Hospital from April 2020 to May 2025. March 2020 was when the covid 19 lockdown started. Soon after Maj. Kalkumbe came to the Evangeline Booth Hospital Ahmednagar the covid 19 pandemic had started, he had a visit from the Civil Surgeon, District Collector and Mahanagarpalika doctors and staff, Evangeline Booth Hospital was identified as a Hospital for care, support and admissions for covid patients. Maj. Kalkumbe immediately responded and with the civil hospital staff, covid supplies, masks, covid PPE kits, medicines, and started the work.

The police, civil hospital, nurses, pharmacists and doctors from EBH worked round the clock looking after patients admitted. The patients admitted were mild to moderate covid 19 patients and death rate was relatively low. Food for patients and their relatives was provided

free of cost by Iris Hotel, sponsore by Narendra Firodiya. For the good work done, the MJPJAY covering the cost of admissions and oxygen plant was given by the collector and thousands of patients survived. He runs and administers The Salvation Army EBH extreme-

ly well. He has refused earlier transfers but now recently he is promoted as Colonel at the Territorial Headquarters Mumbai. I wish him and Maj. Jyoti all the best and God's blessings in the future.

- Dr. Marcia Warren, MD (Gen. Medicine)

्सहवासाला भावपूर्ण निरोप इव्हॅंजलीन बूथ हॉस्पिटल, अहिल्यानगर येथील सल्व्हेशन आर्मीचे अधिकारी, हॉस्पिटल ॲडमिनिस्ट्रेटर व मानव संसाधन अधिकारी यांना स्कुल ऑफ नर्सिंगकडून कृतज्ञतेचा निरोप ''प्रत्येक प्रवासाचा शेवट असतो, पण काही प्रवास इतके खास असतात की, त्यांच्या आठवणी मनात कायम घर करून राहतात.'

आज आमच्यासाठी एक अशाच विलक्षण सहवासाचा शेवट आहे. आमचे प्रिय सल्व्हेशन आर्मीचे अधिकारी आदरणीय मेजर देवदान कळकुंबे, दवाखाना प्रशासक आणि मा. मेजर ज्योती कळकुंबे, मानव संसाधन अधिकारी यांना स्कुल ऑफ नर्सिंग, इव्हॅंजलीन बूथ हॉस्पिटल, अहिल्यानगरकडून अत्यंत आदरपूर्वक आणि प्रेमळ निरोप देत आहोत.

आपली सेवा, आमच्यासाठी एक प्रेरणास्रोत आपल्या कार्यकाळात आपण केवळ प्रशासक किंवा अधिकारी नव्हता तर आपण नेते, शिक्षक, मार्गदर्शक

आणि आधारस्तंभ होता. आपल्या निर्णयक्षमतेने, नीतिमूल्यांवर ठाम राह्न घेतलेल्या कृतींमुळे हॉस्पिटलचा संपूर्ण प्रशासनाचा चेहरामोहरा अधिक कार्यक्षम, उत्तरदायी आणि रुग्णाभिमुख झाला. मेजरसाहेब, आपल्या कुशल प्रशासनामुळे हॉस्पिटलची यंत्रणा इतक्या सुव्यवस्थितपणे चालली की, आम्ही स्कुल स्टाफ व विद्यार्थी शिस्त, गुणवत्ता आणि सेवाभाव शिकू शकलो.

मेजर मॅडम, आपण विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण केला, संवादासाठी नेहमी उपलब्ध होता आणि प्रत्येकाच्या वैयक्तिक अडचणीत मार्गदर्शक बनून पाठीशी उभ्या राहिला आठवणींचा खजिना आपल्यासोबत घालवलेला प्रत्येक क्षण आज आमच्या डोळ्यासमोरून झरझर सरकत आहे. प्रार्थना

सभांमध्ये आपले मार्गदर्शन, जिथे विश्वास आणि सेवा यांचे खरे अर्थ उमगले. शिस्तीच्या बाबतीत आपली शिथिलता नसलेली पण तरीही आपुलकीने भरलेली

विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व वैयक्तिक वाढीसाठी नेहमी उभारलेले पुढाकार, मग ते इमारत विस्तारीकरण असोत, विद्यार्थी प्रवेश क्षमता वाढीसाठी घेतलेले श्रम व त्यात मिळालेले यश असो, वा विद्यार्थीहिता उचललेली पावले असोत. आपण आम्हाला शिकवले, ''जनसेवा हीच खरी ईश्वरसेवा." आणि ही शिकवण आम्ही आयुष्यभर जपू.

शब्द अपुरे... भावना असीम आपल्या सेवेसाठी आम्ही कितीही धन्यवाद दिले, तरीही ते अपुरेच ठरतील. आपण स्कुल

ऑफ नर्सिंगला फक्त एक यंत्रण म्हणून नव्हे तर एक ''मानवी मूल्यांची प्रयोगशाळा'' म्हणून पाहिलं. याच दृष्टिकोनातून आमचा दृष्टीकोन आणि दृष्टिक्रमही बदलला. नवा प्रवास सुयशस्वी होवो जरी आपण आता इथून पुढच्या सेवेसाठी खाना होत आहात, तरीही आपल्या आठवणी, शिकवण्या आणि प्रेम आमच्या मनात कायम असतील. आपल्या पुढील वाटचालीसाठी आम्ही मन:पूर्वक शुभेच्छा देतो. ''जीवनाच्या या टप्प्यावरून एक नवीन अध्याय सुरू होतो... पण मागे राहते, एक सुवर्णपान तुमच्या आठवणींचं!

आपली सदैव ऋणी इव्हॅजलीन बुथ हॉस्पिटल, स्कुल ऑफ नर्सिंग, अहिल्यानगर.